

SDÍLENÍ PROSTŘEDNICTVÍM DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

V příběhu...

Paní Světlana je babičkou sedmi vnoučat. Je to velmi aktivní žena, která si roli babičky v důchodu velmi užívá. Protože žije sama, pomáhá s hlídáním svých vnoučat několikrát za týden, tudíž s nimi tráví podstatnou část svého času. Rok od roku je ale pro ni těžší děti namotivovat k nějaké činnosti. Děti jsou starší, jejich zájmy a koníčky se mění a s tím narůstá i touha po digitálním světě.

Protože jsou zvyklí být často v kontaktu, vnoučata přemluvila babičku, aby si nainstalovala do svého mobilu různé sociální sítě, kam jí mohou posílat fotky. S aplikacemi se babička naučila dobře zacházet, umí si přečíst zprávu a napsat odpověď. Ale protože i ona je společensky založená, přála by si fotografie sdílet i s kamarádkami. Její nejstarší vnuk Adam ji naučil přidávat smajlíky, a tak byla po nějakou dobu paní Světlana spokojená. Jenže její výrazně mladší kamarádky začaly posílat kromě zpráv i fotky svých vnoučat, rozkvetlé zahrady a čerstvě upečených koláčů. Někdy posílaly i recepty a pozvánky na akce v okolí či odkazy na zajímavé články. Světlana bohužel neumí takové soubory otevřít. K tomu ještě zavolala vnučka Klára s tím, že píše seminární práci z historie školství a potřebuje, aby jí babička poslala své vysvědčení ze základní měšťanské školy. Světlana neví, jak to má udělat. Napadlo ji jedině to, že by mohla poslat vysvědčení poštou. A tak možná Klára čeká na obálku ještě dnes.

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

POČÍTAČ

NOTEBOOK

TABLET

MOBILNÍ TELEFON

TISKÁRNA

DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁT

Chceme-li sdílet data nebo jiný obsah, zohledňujeme jeho povahu a volíme vhodné komunikační prostředky (aplikace pro rychlé sdílení, datová schránka, internetové úložiště apod.).

POPIS KOMPETENCE

Jedinec sdílí digitální obsah s ostatními lidmi, využívá k tomu vhodné nástroje, např. sociální sítě, úložiště a jiné. Dokáže také přijmout digitální obsah (např. stáhnout sdílenou fotografii, dokument atd.).

Sdílení využívá ke své životní spokojenosti ve svém osobním životě, ke zrychlení předání informací a dat. Jedinec umí využívat základní nástroje ke sdílení dat. Jedná se například o e-mailové prostředí, kde kromě textového obsahu (zprávy) může přijímat a odesílat soubory (v příloze). Pokud nelze soubor odeslat e-mailem, např. film či rodinné fotografie, využije jedinec online úložiště.

NEJČASTĚJŠÍ ČINNOSTI

Odesílání či přijímání zpráv (SMS, e-mail, chat)

Komunikace probíhá mezi jednotlivci či ve skupině (hromadné zprávy). Odesílání a přijímání zpráv lze uskutečnit pomocí mobilních telefonů či počítačů. Lze odesílat textové i obrázkové zprávy. Zprávy se předávají za účelem informování, např. kdy a kde se má uskutečnit nějaká akce, výlet atp.), za účelem vzdělávání a výchovy (např. postup, jak nastavit mailový účet v mobilu, zaslání receptu na svíčkovou), za účelem někoho přesvědčit, motivovat (článek o pěkném místě, kam bychom mohli jet na dovolenou), za účelem zábavy (vtipné SMS, společné fotografie z cest atp.).

Odesílání a přijímání e-mailů s přílohami

Příloha e-mailu slouží k posílání větších souborů. Po otevření e-mailu lze přílohu stáhnout do PC, mobilního telefonu nebo si ji jen prohlédnout či ji přeposlat dalším lidem. Nejčastěji se jedná o rodinné fotografie, články, dokumenty a krátká rodinná či jiná zábavná videa.

Odesílání většího souboru

Pro posílání velkých souborů, které není možné nebo vhodné posílat e-mailem (např. elektronické knihy ve formátu PDF, album fotografií, videa ze svatby atd.), se využívají speciální online služby (např. uschovna.cz). K přenosu velkých souborů je zapotřebí mít kvalitní a rychlé připojení k internetu.

Sdílení odkazů, fotek, videí nebo dokumentů

Tato činnost patří mezi základní dovednosti užívání internetu. Lze odesílat soubory v e-mailu, na chatu, na sociálních sítích a podobně. Je nutné brát v úvahu maximální velikost souboru, kterou jsou jednotlivé nástroje schopné poslat dál. Pro odesílání větších souborů lze využít cloudové úložiště nebo speciální online služby.

ÚROVNĚ KOMPETENCE

0 -

1

Zná jednoduché nástroje (sociální sítě, posílání odkazu, e-mail, ...) pro sdílení dat, informací a digitálního obsahu. Umí zaslat e-mail s vhodně zvoleným předmětem a přílohou. Dokáže otevřít nebo uložit dokument z odkazu.

2

Umí uložit či odeslat nadměrně velký soubor např. film či fotografii (uschozna.cz, ulozto.cz, ...) a/nebo dokáže využívat základní nastavení online úložiště. Prostřednictvím těchto nástrojů dokáže sdílet informace a digitální data. Dokáže využívat sdílenou složku v lokální síti.

3

Dokáže posoudit a vybrat nejvhodnější technologie pro sdílení informací a obsahu. Dokáže nastavit vhodné technologie pro sdílení dat v rodině nebo s přáteli. Podle druhu dat volí vhodnou službu či nástroj.

PROGRAMY A ZDROJE

E-mail • Seznam Email, Gmail, Centrum Mail, Outlook.com

Elektronická pošta (e-mail nebo email) je způsob výměny zpráv mezi uživateli, kteří využívají služeb tzv. e-mailových serverů. Ty každému majiteli e-mailové adresy nabízejí přijímání, přeposílání, doručování a ukládání zpráv. Krom toho umožňují posílání dat do určité velikosti. Přes e-mail probíhá často také notifikace¹. Jedná se o jeden z nejstarších online způsobů komunikace.

Sociální sítě • Facebook, Instagram, LinkedIn, Pinterest, Snapchat, TikTok, Twitter

Sociální sítě jsou fenoménem dnešní doby. Většina lidí dnes komunikuje se svými přáteli, rodinou nebo kolegy z práce zejména přes tyto nástroje. Lidé, volnočasové skupiny, firmy nebo neziskové organizace je používají také jako svou vizitku a místo, kde mohou rychle a jednoduše sdílet informace, pozvánku na pořádanou akci nebo zveřejnit jakoukoliv multimediální zprávu.

Aplikace pro chatování • Messenger (Facebook), WhatsApp, Hangouts, WeChat

Jednu z největších změn prodělala v posledních letech komunikace mezi lidmi. Velká část sociální interakce dnes probíhá pomocí internetu, přes mobilní telefon nebo notebook. Díky možnostem chatovacích aplikací je dnes možné být ihned v kontaktu s kýmkoliv na celém světě. Existuje celá řada možností, jak tyto aplikace využít (psaní krátkých i delších zpráv,

posílání fotografií, videí, emotikonů nebo menších souborů). Případně se dá založit skupina pro hromadnou korespondenci, pomocí které můžete být v kontaktu třeba s přáteli nebo s rodinou.

Aplikace pro videohovory • Skype, Viber, Hangouts, Zoom, WebEx

Převážná většina chatovacích aplikací má také funkci, která umožňuje pořádání video či audio hovorů. Níže uvedené aplikace se v první řadě soustředí zejména na videohovory a videokonference. Chatování a sdílení souborů mezi uživateli je až druhotnou možností.

Nástroje pro přenos a sdílení • Capsa, Disk Google, Dropbox, OneDrive, Úschovna

Při spolupráci mezi uživateli je nutné data sdílet a přenášet mezi zařízeními a uživateli. Pro tento účel se nejčastěji využívají online služby pro sdílení. Většina těchto služeb nabízí část kapacity pro využití zdarma.

¹ Notifikace je způsob odeslání a doručení potvrzení nebo upozornění. Používá se například pro informaci o vytvoření uživatelského účtu, potvrzení objednávky, upozornění na změnu služby, upozornění na přihlášení do služby z nového zařízení atd.